

č. 75/1919 Sb. z. a nař. ve znění podle § 1 zák. č. 163/1920 Sb. z. a n.). Porotní soud nedal však porotcům v tom směru otázku a zejména otázku, zdali byl čin obžalovaným za vinu daný spáchán z pohnutek nízkých a nečestných. Vyslovil-li tedy porotní soud bez tohoto zjištění ztrátu volebního práva, překročil meze trestní sazby a způsobil tím zmatek podle 2. bodu § 385 tr. ř., k němuž, poněvadž jest v neprospěch obžalovaných, musí býti podle ustanovení posledního odst. § 385 tr. ř. přihlíženo z povinnosti úřední. Proto bylo podle ustanovení § 33 por. nov. tuto část rozsudku zrušiti a výrok o ztrátě volebního práva u obou obžalovaných pominouti.

Čís. 4654.

Při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i k tomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znalí poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče.

Béře-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištění na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest povinen uvést, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto skutečnost zjednal.

(Rozh. ze dne 10. března 1933, Zm II 320/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromých obžalobců do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě jako soudu kmetského ze dne 2. července 1931, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 489, 491 tr. zák. a § 1 zák. ze dne 30. května 1926, čís. 124 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti nelze odepřítí oprávnění, pokud uplatňuje číselně důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. a při tom provádí zřejmým poukazem i důvod zmatečnosti čís. 5 tohoto §. Stížnost vytýká právem, že kmetským soudem nebyla ani po stránce formální ani věcné vyřešena správně otázka aktivní legitimace soukromých obžalobců k žalobě. Kmetský soud bere na základě své znalosti čtenářstva »D. D.«, za zjištěno, že průměrný čtenář tohoto v Mor. Ostravě vydávaného a převážně v Mor. Ostravě a v jejím okolí čteného listu si při čtení článku z oněch znamení, která ve článku jsou uvedena a která podle mínění soukromých obžalobců poukazují na ně, si neuvedomil a ani uvědomiti ne-

mohl, kterých určitých osob se článek dotýká. V důsledku toho zprostil soud obžalovaného z obžaloby, neshledav, že tu byla taková znamení, která by připadala na soukromé obžalobce. Zmateční stížnost uplatňuje celkovým smyslem svých vývodů především, že ono rozsudkové zjištění nemůže obstát již pro formální vadnost. Stížnost je v právu. Ustanovením § 258 tr. ř. nemělo býti sice soudu ukládáno, by prováděl důkazy i o takových skutečnostech, které důkazu nepotřebují, buďto že jsou obecně známé, nebo proto, že jsou soudu známy, třeba ze zdrojů ležících mimo rámec hlavního přeličení (sb. n. s. č. 362). Než na druhé straně nelze přehlížeti, že tu jde o výjimku z pravidla, jaké má na mysli § 258 tr. ř. a že výjimku tu jako takovou nelze rozšiřovati. Je na snadě, že v souzeném případě nejde o zjištění skutečnosti notoricky, t. j. obecně známé. V úvahu přichází druhá eventualita, ježto kmetský soud odvolává se na »svou znalost čtenářstva« a opírá jen o ni svůj skutkový závěr. Nevádí však a nevysvětluje ani nejmenším náznakem, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si onu znalost zjednal. Jest proto souhlasiti se stížností, že napadené zjištění rozsudkové, ježto nepřišlo k místu způsobem formálně bezvadným, nelze učiniti základem rozhodování, to tím méně, když o tom, že jsou tu znamení i pro průměrného čtenáře poznatelná, byly se strany soukromých obžalobců nabízeny důkazy.

Onen rozsudkový výrok je však stížen i omylem právním. Kmetský soud měl při napadeném výroku zřejmě na mysli jen průměrného čtenáře, sídlícího v Moravské Ostravě nebo v jejím okolí. To je pochybeno, ano za celého trestního řízení nevyšlo najevo, že časopis »D. D.« jest snad určen výlučně jen pro čtenáře tohoto okrsku a že jest čten jen čtenáři politického směru, pro který je vydáván. Připouštíť se i v samém rozsudku (viz shora: »p ř e v á ž n ě v Ostravě a jejím okolí čteného«), že pozastavený časopis je čten i jinde, a nevylučuje se, že není čten po případě i na »českém západě«, k němuž se v závadném článku poukazuje a kde, jak se v článku zdůrazňuje, je záležitost »veřejným tajemstvím«. Měl proto kmetský soud míti zření i na tyto mimoostravské čtenáře při uvažování o otázce, zda při čtení článku poznali nebo aspoň poznati mohli ze znamení v článku uvedených, že útoky v článku podniknuté jsou namířeny proti soukromým obžalobcům. Kromě toho není z rozsudku vidno, zda kmetský soud i při onom omezeném kruhu čtenářů z Moravské Ostravy a jejího okolí vzal v úvahu tvrzení, že strana komunistická a její tisk žijí ve stálém boji a nepřátelství se stranou sociálně demokratickou, na niž a na jejíž význačné činitele a předáky podnikají ať přímo nebo nepřímo útoky, a zda přes tuto skutečnost je průměrný moravsko-ostravský čtenář »D. D.« tak neinformován a neznalý poměrů v dělnickém hnutí, že ze znamení v článku naznačených neseznal, ba ani seznati nemohl, že se útoky ve článku týkají soukromých obžalobců.

Čís. 4655.

Nekalá soutěž:

V případě § 31 odst. (2) zák. čís. 111/1927 nestačí (jako k § 31 odst. (1) téhož zákona), vědomí pachatelovo, že obchodního nebo vý-